

WETENSCHAPPELIJKE MEDEDEELINGEN.

OVER DE BESMETTELIJKHEID DER LOCHIËN. —

Experimentelle Untersuchungen über die Einwirkungen puerperaler Secrete auf den thierischen Organismus, von FERDINAND KAREWSKI. Aus der Königlichen Entbindungs-Anstalt und dem pathologischen Institut zu Berlin. Gekrönte Preisarbeit. (*Zeitschrift f. Geb. und Gyn.*, VII Bd, II Heft.) — Aan de te groote vrees van den schrijver voor vitzieke recensenten hebben wij een instrumentje te danken, dat misschien voor het hierboven vermelde onderzoek overbodig is, in elk ander geval echter, waar men experimenteeren wil met vloeistoffen, die buiten aanraking met de lucht ontstaan zijn, zeer groote diensten bewijzen zal. Voor de constructie, die zeer gecompliceerd is, moet ik naar het origineel verwijzen. Ik vermeld slechts, dat het instrument in staat stelt de lochiën op te vangen, zonder dat men ze aan de omgevende lucht blootstelt en ze zoolang buiten aanraking te houden met elk inficeerend medium, als men verkiest. KAREWSKI gebruikte het voor bijna al zijne proeven.

De lochiën, die hij er mede verzamelde, werden alle aan een microscopisch onderzoek onderworpen. Over de samenstelling dezer puerperale secreten stemt hij met vroegere schrijvers overeen: hij bevestigt de bewering van ROKITANSKI, dat in lochiën, van welken tijd ook, bacteriën worden aangetroffen. Hij vond ze zelfs in bloed, dat 2 uren p. p. werd opgezameld. Slechts in lochiën van zeer vroegen datum schijnen de bacteriën minder sterk vertegenwoordigd: van af den tweeden dag blijft hun aantal gelijk of kan men ten minste geen regels voor een gradueele vermeerdering opstellen. Men kan echter constateeren, dat met het ouder worden der kraamvrouw van de verschillende in de lochiën voorkomende soorten de spherische coccen relatief in aantal toe-, de overige vormen afnemen. Vooral is dit duidelijk bij septische lochiën. Deze bolvormige micrococcen komen voor als mono- of diplococcen, als zoogloea-massa's en ook onder den vorm van ketens (deze worden 't meest gezien in lochiën der latere dagen of en voornamelijk bij septische secreten.)

Zijn proeven nam hij meestal op konijnen, soms op cavia's, enkele malen op honden. Hij maakte hypodermatische of veneuse injecties en verrichtte inentingingen op de cornea en de huid. Ontstond bij het proefdier een ziekte, dan trachtte hij deze bij een ander dier over te planten.

De resultaten, die hij verkreeg, stemmen hoofdzakelijk met die van KEHRER overeen. Zoogenaamde normale lochiën zijn in staat ziekte bij een proefdier op te wekken; hun infectievermogen stijgt gradatim met hun ouderdom. Maar niet slechts lochiën van lateren datum, zelfs die van den eersten dag doen een doodelijke infectieziekte bij het konijn ontstaan. KEHRER, die zijn injectievloeistoffen filtreerde, ontdeed ze hierdoor van de vlokken en membranen, die, zooals het microscopisch onderzoek aantoont, overvuld zijn van bacteriën.

Septische secreten wijken in zooverre van de normale af, dat zij het proefdier gewoonlijk reeds doden, voordat de daardoor ontstane ziekte zich heeft kunnen localiseeren. Bij inenting van de eerste ontstaat dan ook septichaemie, terwijl

de laatste meestal ichorrhæmie veroorzaken. Normale lochiën van de laatste dagen kunnen echter ook septichaemie teweeg brengen.

Zij ontleenen hunne besmettelijkheid aan den reeds vroeger vermelden spherischen micrococcus. Deze is evenals in de lochiën ook altijd gevonden bij de hierop onderzochte proefdieren en wel in veel grootere hoeveelheid dan de overige vormen. Bovendien komen deze laatste slechts voor in de oedeemvloeistof: in de organen (spieren, lever, milt, nieren, enz.) worden zij altijd gemist. En juist hier zijn de spherische coccen zeer talrijk vertegenwoordigd.

In 't bloed van de proefdieren vond hij geen bacteriën; inentingsproeven met deze vloeistof mislukten dan ook altijd. Waarnemers, die andere resultaten verkregen, begingen de fout, om te experimenteeren met het bloed van reeds gestorvene dieren.

Het zal wel geen betoog behoeven, dat de bacteriën, die in de normale lochiën voorkomen, door de omgevende lucht geleverd worden. De gradueele verhooging van het infectievermogen der puerperale secreten wordt gemakkelijk verklaard, indien men bedenkt, dat de lochiën zelve, èn door hun samenstelling èn door hun temperatuur, een ideale cultuurvloeistof voor bacteriën zijn. Werkelijk is het zelfs ook met de fijnste hulpmiddelen onmogelijk bij de verschillende puerperale secreten microscopisch eenig verschil aan te toonen in de eigenlijk ziektemakende oorzaak. De spherische coccus bezit overal denzelfden vorm, of wij hem aantreffen in normale lochiën van welken dag ook, of in septische. Hij kan zich dus slechts verschillend „aangepast” hebben.

Uit de voorafgaande beschouwingen schijnt te volgen, dat het gebied der auto-infecties bij puerperae niet zoo beperkt is als men algemeen aanneemt. Natuurlijk zou men ten onrechte besluiten, dat, daar alle secreten infectieus zijn, zich elke puerpera infecteeren moet. De lochiën worden eerst langzamerhand besmettelijk, en met het toenemen van hun infectievermogen vermindert, door het granuleeren en sluiten van puerperale wonden, het resorptievermogen der geslachtswegen. Bovendien blijft bij een goede contractie van den uterus hun binnenvlakte afgesloten van de plaats, waar de secreten hunne besmettelijkheid ontvangen. Ook is het mogelijk, dat de bacteriën door een sterke afscheiding van zuur vaginaalsecret onder slechte cultuurverhoudingen geplaatst worden.

Dr. GEIJL.

I N G E Z O N D E N S T U K .

De Redactie verleent gaarne eene plaats aan onderstaand stuk, waardoor een Hoogleraar aan een onzer Universiteiten gezuiverd wordt van den blaam door onvolledig ingelichte politieke dagbladen op hem geworpen, als zou hij op het onlangs te Berlijn gehouden Chirurgen-Congres op onheusche wijze den toestand van het Hooger Onderwijs in Nederland, in het bijzonder van de Universiteit te Groningen belachelijk hebben gemaakt.

In 1878 verscheen in VOLKMANN'S *Sammlung* van de hand van Dr. H. RANKE, n°. 128, über das Thymol und seine Benutzung bei der antiseptischen Behand-